

Reflektera kring digitala identiteter

Lektionen handlar om att ha ett kritisk förhållningssätt till okända avsändare på internet.

Lektionsförfattare: [Boel Nygren](#)

Till läraren

1. Kända och okända avsändare på internet
2. Vem är bakom skärmen?
3. Förklara begreppen med hjälp av bilden
4. Fortsätt med nästa lektion

LÄRARINSTRUKTIONER

Lektionens syfte

Syftet med lektionen är att göra eleverna medvetna om förekomsten av falska identiteter, bedrägerier och grooming på internet.

Förberedelser

Läs igenom lektionen. Om du känner dig osäker kring företeelser som falsk identitet, nätbedrägerier, grooming och catfishing rekommenderar vi att du tar del av valda delar av de länktips du hittar här:

- [AktivSkola](#)
- Rädda Barnen, [Nätsmart](#)
- Polisen om [nätfiske](#), [grooming](#), [nätbedrägeri](#)
- IT-ord, [Nätfiske](#)
- BU, om [sexuella övergrepp på nätet](#)
- BRIS och Internetstiftelsen, [Ungas integritet på nätet](#)
- Surfa Lugnt om [vuxnas ansvar](#)

Ta ställning till vilka frågor kopplade till bilden du vill att eleverna ska koncentrera sitt samtal kring utifrån deras ålder och deras erfarenhet av att vara aktiva på internet. Du hittar frågorna i samband med bilden och kan själv redigera dem innan du delar med dina elever. Var uppmärksam på elevernas reaktioner under lektionen och avsluta med någon form av exit -ticket där du har möjlighet att fånga upp enskilda elevers eventuella oro och frågor.

Genomförande

Titta på bilden tillsammans eller låt eleverna ta del av den på egen hand. Låt alla fundera några minuter kring bilden innan ni samtalar om den. Använd frågorna som stöd om det behövs. Avsluta lektionen i lugn och ro så att alla hinner reflektera enskilt.

LÄROPLANSKOPPLING

Skolans uppdrag

Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling. Alla elever ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik. De ska även ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information.

Centralt innehåll i svenska (årskurs 4-6)

Informationssökning och källkritik

- Hur man jämför källor och prövar deras tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.

Centralt innehåll i samhällskunskap (årskurs 4-6)

Information och kommunikation

- Hur man urskiljer budskap, avsändare och syfte, såväl i digitala som andra medier, med ett källkritiskt förhållningssätt.
- Hur man agerar ansvarsfullt vid användning av digitala och andra medier utifrån sociala, etiska och rättsliga aspekter.

Samhällsresurser och fördelning

- Digitaliseringens betydelse för individen, till exempel ökade möjligheter till kommunikation och elektronisk handel.

Centralt innehåll i bild

Bildanalys

- Ord och begrepp för att kunna läsa, skriva och samtala om bilders utformning och budskap.

Reflektera kring digitala identiteter

Lektionsdel 1:

Kända och okända avsändare på internet

Instruktioner

Fundera på egen hand.

Hur kommunicerar du på internet?

Fundera med hjälp av frågorna kring hur du brukar kommunicera på internet. Du behöver inte berätta för någon annan om du inte vill.

- Har du någon gång chattat, spelat eller på annat sätt kommunicerat på internet med någon du inte känner?
- Hur gör du för att veta vem det är du chattar, spelar eller på annat sätt kommunicerar med på internet?
- Har du någon gång känt dig rädd, orolig eller osäker när du har chattat spelat eller kommunicerat med någon på internet?

Lektionsdel 2:

Vem är bakom skärmen?

Instruktioner

Beskriv och samtala om bilden.

Beskriv och samtala om bilden

- Vad ser du på bilden? Beskriv den.
- Vem eller vilka tror du det är som har skrivit det vi ser på skärmen?
- På bilden syns en katt titta fram bakom skärmen. Vilka känslor förmedlar den? Vad tror du att den gör där?
- Vem är personen som står med ryggen mot oss? Hur tror du att den personen upplever och känner inför det som händer på skärmen?
- Hur brukar du agera på nätet?
 - Brukar du lajka, göra tummen upp eller skicka hjärtan till kompisar i sociala

medier?

- Brukar du lajka, göra tummen upp eller skicka hjärtan till människor du inte känner i sociala medier?
- Har du någon gång låtsas vara någon annan än dig själv på nätet?
- Många sociala medier har en åldersgräns. Har du eller någon du känner ljugit på sociala medier om hur gamla ni är?
- Hur gör du för att vara säker på att den du har kontakt med på internet verkligen är den hen säger?
- Vad gör du om du misstänker att någon du eller en kompis chattar med inte är den hen säger?
- Hur får personer som vill lura eller utnyttja andra kontakt och vad är det som gör att den som blir kontaktad inte bara säger nej?
- Kan vem som helst råka ut för att bli lurad eller utnyttjad vid kontakter på internet?
- Vad gör du om du misstänker att någon på internet inte är den hen säger?

Lektionsdel 3:

Förklara begreppen med hjälp av bilden

Instruktioner

Arbeta i grupper och förklara begreppen med hjälp av bilden.

Förklara begreppen

1. Använd bilden för att förklara ett av följande begrepp för en elev i årskurs tre.
 - nätfiske
 - grooming
 - catfishing
 - sol-och-vårare
2. Är det viktigt att veta vad de här orden betyder? Förklara hur du tänker.
3. Skriv ner dina tre bästa tips på hur man kritiskt granskar ett konto man inte litar på.

Lektionsdel 4:

Fortsätt med nästa lektion

Instruktioner

Lektionen [Vad sprids på nätet?](#) handlar om hur saker sprids på internet.

Klar? Klicka här